

der ikke i disse Egne var Trang til saadanne Husmandsbrug, saa siger jeg: Nej, tværtimod! Gang efter Gang har jeg under Behandlingen af denne Sag efter Evne arbejdet for, at man kunde faa den Forskel frem, at man kunde faa disse Egne fritagne for at komme ind under de snævre Grænser, som man opstillede for de andre Steder i Landet ved de gode Jorder. Disse Husmandsbrug have ingen som helst Betydning, dersom man vil holde sig til de 4—5 Tdr. Land i Almindelighed, og saa ere de ikke værd at fremelske. Der, hvor Forholdene ere saadanne, at man kan oprette selvstændige Husmandsbrug, har det Betydning, der kunde man oprette dem for netop de samme Tilskud, som Staten yder til Oprettelse af Husmandsbrug paa Øerne. Det har man været saare bange for, uagtet jeg indrømmer, at man der har vist stor Imødekommen og Velvillie fra Ministeriets Side. Der har været Egne, og navnlig den Egn i Vejle Amt, hvor jeg har hjemme, hvor Kommissionen og dens Formand have lagt alle Hindringer i Vejen, og det er ogsaa en Kendsgerning, at det er det Amt, hvori der er oprettet mindst Husmandsbrug, og desuagtet har Landbrugsministeren dog været med til at genvælge ham for en Periode, uagtet han faktisk har staaet som en Hindring for Oprettelsen af disse smaa Jordbrug paa disse Egne.

Naar den højtærede Minister siger, at man kan tage Hensyn til de kommunale Raads Anbefalinger om at se bort fra Udlæggelsen af Pligthuse ved Nedlæggelsen af Gaarde, naar dette samtidigt er anbefalet af Amtskommissionerne for Oprettelsen af Huslodder, saa er det maaske en Tanke, der kan lade sig bruge. Det kan gerne være, at det er en Vej, der slet ikke er saa ufremkommelig. Men jeg vil gerne have Lov til endnu en Gang at slaa fast, at der ligger intet som helst ulogisk i det, at man den ene Maaned anbefaler Nedlæggelsen af en Gaard uden Oprettelse af Pligthus, og saa den anden Maaned anbefaler Oprettelsen af et Husmandsbrug, absolut ikke. Dersom den højtærede Minister personlig kendte Forholdene paa disse Egne lige saa godt som jeg, vilde han ogsaa indrømme, at der intet ulogisk er deri, og at man ikke, fordi det sker, skal fra Ministerens Side udtale nogen Mistillid til de kommunale Raads Anbefaling i saa Henseende. Det, jeg har ønsket med mine Bemærkninger, er at paavise, at de skærpede Bestemmelser, saaledes som den højtærede Minister har

praktiseret dem, siden han blev Landbrugsminister, have været en Hindring for en god, sund og naturlig Udstykning af Jorden i disse Egne, fordi der har været Egne, hvor man ikke har kunnet købe et saadant Pligthus, og der har været Egne, hvor man har haft uhyre vanskeligt ved at faa en Gaard udstykket, der i højeste Grad egnede sig dertil. Der har været mange Ulemper. Der har været Udstyknings-sager, der have ligget indtil 10 Aar, inden de bleve berigtigede; man har bygget og beboet Ejendommen, men man har ikke kunnet give vedkommende Skøde paa Ejendommen, fordi Udstykningen har været umuliggjort under disse Forhold. Dette er unaturligt og urimeligt, og det synes jeg, man maa tage Hensyn til, naar man vel at mærke kun søger at fremme en sund og naturlig Udvikling af Landbruget.

N. Jensen: Den højtærede Minister havde nogen Betænkelighed ved at gaa med til at afskaffe Kørselspligten paa Hovedparcellerne og gik ud fra, at selv om der var enkelte Kommuner, der havde afskaffet dette Naturalpligtarbejde, var der endnu et stort Antal, som havde beholdt det, og som Følge deraf kunde man ikke gaa bort derfra. Men det forekommer mig, at de Kommuner, der have beholdt dette Pligtarbejde, ikke have stillet deres Borgere lige overfor Loven. I § 2 staar der, at „Hovedparcellen af en Gaard af 4de Klasse skal dog, for saa vidt den ikke har 1 Td. Hartkorn, med Hensyn til Udskrivning af kommunalt Pligtarbejde anses som en Gaard med 1 Td. Hartkorn“. Det er jo klart og tydeligt nok. Men der staar, at en Gaard af 4de Klasse skal være mindst 6 Td. boniteret Jord. Hvis nu en Mand kun har 5½ Td. Land boniteret Jord, er han altsaa aldeles fri for Kørselspligt, medens den anden, som har ½ Td. Land mere, har Kørselspligt. Jeg gaar ud fra, at det er en Urimelighed, thi maaske har den, der har den mindre Jord, bedre Raad at køre end den anden. Naar det bliver lagt over paa den samlede Kommune og kommer til at foregaa ved lejede Folk, kommer enhver til at svare efter sin Evne, og det tror jeg ikke vil have nogen som helst Vanskelighed. Jeg kan kun tænke mig et Tilfælde, hvor man kunde gaa videre end til dem, der have Hovedparcellerforpligtelsen, nemlig i Ufredstider. Der kunde det maaske være nødvendigt for Kommunen at tilsige alle, der havde Befordring, men det vilde saa blive udignet paa anden Maade. Jeg har, som sagt,